

Focal CMS 50



BÄST LJUD!
Hifi
& Musik

Testets smartaste baksida med bilstereoinspirerade skruvmejselkrävande justeringsrattar och både vanlig RCA-kontakt samt balanserad ingång.

Focal CMS 50

Pris 11.500 kr/par
Typ Aktiva 2-vägs basreflexhögtalare
Ingångar RCA, XLR
Utgångar –
Uteffekt 2x80W, 2x50W
Mått (BxHxD) 19x29x20 cm
Vikt 7,7 kg
Info PL Audio, tel 040-916658,
www.focal-fr.com

Omdöme

Ljud	10
Finish	9
Funktioner	8
Prisvärdhet	7

Fostex PMO.4



PRISVÄRDA!
Hifi
& Musik

Här finns både balanserad teleplugg och vanlig RCA-ingång, men i övrigt är det barskrapat.

Fostex PMO.4

Pris 2.600 kr/par
Typ Aktiva 2-vägs basreflexhögtalare
Ingångar RCA, 6,35 mm stereo
Utgångar –
Uteffekt 4x18W
Mått (BxHxD) 14,4x22x18 cm
Vikt 3,8 kg
Info Benum, tel 08-20 77 10,
www.benum.se

Omdöme

Ljud	6
Finish	4
Funktioner	3
Prisvärdhet	10

mycket lättlyssnad och mustig charmknutte till högtalare. Om prislappen varit en annan hade jag kunnat kisa så smått för den ibland något splittrade helheten, men då det finns billigare högtalare som presterar på ännu högre nivå blir det svårt med en helhjärtad rekommendation.

Focal CMS 50 – ofärgad men bepanrad

Min första tanke när jag packar upp Focal är att de antagligen skulle stå kvar och spela musik helt oberörda efter att en atombomb slagit ner. Med sina lådor i gjuten aluminium är känslan från järnspisen på landet inte alltför avlägsen och att göra det klassiska knacktestet på lådan känns meningslöst. Bakom fast monterade metallgaller sitter bestyckningen. I basen är det en 5-tummare med membran i Focals märkestypiska polyglassmaterial, som är ett slags glascoating med en yta som liknar ett sandpapper. En annan märkestypisk detalj finns i diskantregistret i form av ett inverterat kupolmembran med kon i aluminium och magnesiumlegering.

CMS 50 är Focals minsta och mest kompakta aktiva monitor. Tillverkaren har på senare tid seglat upp som en studiofavorit bland proffsen och man har numera ett brett sortiment med aktiva studiomonitorer i alla möjliga storlekar.

Vår testmonitor är till skillnad från exempelvis Dynaudio konstruerad med tanke på professionellt bruk och ska enligt tillverkaren låta bra så nära som 50 centimeter från lyssnaren.

Högtalaren är av basreflex typ med en slitsformad port på frontbaffelns nederkant. Att placera basreflexöppningen framåt gör att du i teorin kan ställa högtalaren närmare bakväggen utan att påverka klangbalansen alltför negativt.

Slutsteget har kylflänsen inbyggd i lådans gjutning och erbjuder balanserade och obalanserade ingångar. För slutstegets justeringar behöver du en liten spårskruvmejsel, vilket är bra då rattarnas värden inte ändras av missstag utan verktyg. Du kan ställa det inbyggda högpasfilteret på 45, 60 och 90 hertz, samt justera nivån under 450 Hz i fyra steg. Dess-

utom finns en ratt för fyrstegs justering av frekvenser ovanför 4,5 kHz samt en så kallad desktop notch för sänkning på upp till 6 dB vid 160 Hz – en frekvens som annars ofta förstärks vid bänklacering. Utöver dessa funktioner finns även en nivårett.

Homogenitet är min första tanke när jag lyssnar på Focal. Det beror på att återgivningen känns helt ärlig och ofärgad på ett mycket trevligt och övertygande sätt. I kombination med en härlig upplösning och utplaceringsförmåga i absolut toppklass är CMS 50 testets bästa musikförmedlare – oavsett pris. Att Focal sedan är testets näst dyraste högtalare må vara hänt, prisskillnaden uppåt mot den betydligt mindre korrekta Dynaudio är fortfarande stor.

Focal försöker sig inte på något de inte klarar av och är därför lite avrullade nedåt i frekvens. De passar å andra sidan utmärkt som närfältsmonitorer av just den anledningen. Placerade på klassiskt hifi-manér är de fortfarande mycket njutbara med sin mycket rappa och tigha återgivning. Då Focals klang går

>>
Vänd

Stortest! Aktiva högtalare

Fostex PM-0.5 MK II



BRA KÖP!
Hifi
& Musik

Saknar du balanserade kontakter i din hifi-anläggning behöver du köpa XLR-RCA-adaptrar.

Fostex PM-0.5 MK II

Pris 5.000 kr/par
Typ Aktiva 2-vägs basreflexhögtalare
Ingångar Kombinerad XLR/6,35 mm
Utgångar -
Uteffekt 4x35W
Mått (BxHxD) 18,1x28x26 cm
Vikt 6,5 kg
Info Benum, tel 08-20 77 10, www.benum.se

Omdöme

Ljud	8
Finish	4
Funktioner	2
Prisvärdhet	10

>>
forts.

att justera ganska fritt blir de flexibla när det kommer till placeringen, men jag rekommenderar trots det lite extra stöd från bakväggen, alternativt en bänk-/skrivbordsplacering.

Fostex PM0.4 - överraskande miniatyr

Japanska Fostex är klassiska tillverkare av studiohögtalare och element, men som inte syns till i tidningen på ett bra tag. Nu är det dags, dessutom i dubbel dos! Vi börjar med lilla PM0.4, som är testets överlägset minsta högtalare. Med innervolym på 2,8 liter tar de här högtalarna inte mycket större plats än en bag-in-box-kartong. Finishen är dock bättre, men inte så mycket... Den knotttriga plastfolien skvallrar om att Fostex är testets överlägset billigaste högtalare, och vore det inte för den fina höglanslackerade frontbaffeln hade helhetsintrycket känts riktigt billigt. Vårt testpar är svart, men modellen finns även i vitt.

Säga vad man vill om ytbehandlingen, lådan är i alla fall riktigt stum, och det är viktigare för ljudet än ett estetiskt tilltalande yttre. På fronten sitter bestyckningen i form av en 4-tumsbas med coatad pappkon monterad. Två rundade basportar skiljer basen från diskantelementet, som är en halvtummare med kon i coatad tyg. Runt diskanten sitter en skumplastring som dämpar tidiga reflexer. Slutsteget är så enkelt som det kan bli. En 6,35-millimeters teleplugg och en RCA-hona för inkopplingen, en strömbrytare och volymratt är allt. En grov kylfläns ser till att de 18 watten varje element förfogar över får sin kylning. De individuella volymkontrollerna för varje kanal gör Fostex ganska svårattade.

Lill-Fostex levererar ett mycket öppet och luftigt ljud. Diskanten är möjligtvis aningen för påstridig för att kallas neutral, men detaljeringsgraden är det rakt inget fel på. Stor och bred ljudbild utan att fokus för den sakens skull blir alltför lidande är trevliga och smått förvånande egenskaper hos dessa miniatyrer. Med tanke på de små dimensionerna var för-

värningarna låga när de här småtingarna kopplades in, men trots testets näst klenaste basåtergivning känns det här som en heljuten högtalare med ett ljud som är bra mycket större och kraftfullare än vad yttermåten på lådorna skvallrar om. Tillsammans med en härlig samspelhet och homogenitet (bortsett från den lilla diskantanmärkningen) är PM0.4 ett mycket bra val till exempelvis datorn, och med tanke på priset inget annat än rena rama dunderfyndet!

Fostex PM-0.5 MKII - enkla men välljudande

Designmässigt är den större Fostex-modellen förvillande lik sin lillebror, och det enklaste sättet att skilja dem åt är att placera dem bredvid varandra: då syns den stora skillnaden i yttermått tydligt. Prismässigt ligger storebror PM-0.5 dubbelt upp mot den mindre MP0.4 och för det får du förutom ett större kabinet en 5-tummare istället för en fyra i basen. Elementet har en kon tillverkad i något som kallas Aromatic Polyamide och det är ingen spännande matlagningskrydda, utan en slags membran coating. Diskanten som mäter 20 millimeter har även den fått coatad kon, med grund i textil och traditionell kupolform. Runt membranet sitter liksom hos den mindre modellen av samma märke en mjuk dämpning.

Konstruktionen av basreflex typ med dubbla portar på fronten.

På baksidans slutstegspanel syns det tydligt att Fostex i grund och botten är en professionell produkt. Endast en kombinerad 6,35-millimeter/XLR-anslutning finns att tillgå för inkopplingen, vilket är snålt med hifi-mått mätt. Det blir till att köpa adaptrar för den som vill koppla in PM-0.5 med RCA-kablage. De kostar i och för sig inte många tior, men det är klart irriterande att stå där utan dem... Förutom ljudingången finns bara en stor kylfläns, och strömbrytare på Fostex baksida. Liksom hos lillebror är det en volymratt per kanal. Under locket finner vi 35 watt per

element, vilket nästan är i klass med effektstarka Dynaudio.

Den större Fostex-modellen må vara lik sin mindre broder till det yttre, men där slutar likheterna. Ljudmässigt är detta verkligen en storebror med allt vad det innebär. Framför allt märks en stor skillnad i basen, som hos stor-Fostex är riktigt rejält tilltagen, för att inte säga testets kraftfullaste. Till och med i vårt stora lyssningsrum tenderar de lägre frekvenserna att dominera på ett mycket kraftfullt sätt. Det eliminerar den här monitorns möjlighet till bänkplacering, men med en skumpropp (som inte ingår!) i en av två basportar blir det annat liv i skällan! Basen blir precis lagom stark och därtill rapp som en käftsmäll. På det bjuder Fostex på härligt högupplöst mellanregister och diskant, samt en perfekt samspelhet och en rejäl skopa spelglädje.

Allt till ett mycket facilt pris. Kan det bli så mycket bättre?

JBL Control 2.4GAW - trådlös och vattentålig

Lite utom tävlan med tanke på utförandet hamnar JBL med sin säregna konstruktion. Control 2.4GAW är liksom de övriga testdelta-garna också aktiva högtalare, men här är slätskapet med arbetsredskapen från studiovärlden betydligt mer långsökt. Med sin bestyckning på 4 tum i basen och en halvtums diskant är JBL ganska normalt dimensionerade jämfört med de övriga. Med sina kabinet i gummiförstärkt plast är JBL-högtalarna inte riktigt lika kassaskåpslika i känslan som exempelvis Focal, även om utförandet är kompakt och stabilt. Poängen med att bygga i plast är att man får möjlighet till att konstruera fuktåliga lådor, vilket gör att JBL kan monteras i ditt hemma-spa, eller på uteplatsen utan att ta skada av klimatet. Sådan montering kräver lång kabeldragning, eller i JBL:s fall en helt annan lösning: trådlös signalöverföring! Med hjälp av en sändare som du kopplar in i din anläggning med antingen högnivå- eller lågnivåsignal får du en räckvidd

Stortest! Aktiva högtalare

stys med hjälp av fjärrkontroll, och tyvärr finns det ingen skala för volymen, vilket gör handhavandet lite mer äventyrligt...

Att placera Tangent är tacksamt. Väggfäste för platt hängning mot vägg ingår och man kan köpa till ett vinklat takfäste för 500 kronor per par eller vinklat väggfäste för 400 kronor per par.

Den passiva EVO E5:an har vid två tidigare teststillfällen konstaterats vara en riktigt bra högtalare och de aktiva bröderna har fått flera trevliga egenskaper från sina slutsteglösa släktingar. Bland annat är detaljeringsgraden genom hela frekvensområdet mycket hög. Dessutom har Tangent en härlig öppenhet som gör den här högtalaren lättlyssnad. Tyvärr har något hänt vid utvecklingen med den aktiva konstruktionen, som gör att E5A inte går speciellt djupt i basen. Den bas som ändå finns är bra, men den är på tok för brant avrullad nedåt och jag drömmer om subbasar så fort jag hör Tangent. Troligtvis är det avsaknaden av basreflexladdningen som gör sig påmind. Dessutom är ljudbilden liten, vilket gör att högtalaren inte kan sägas låta större än vad den är, och lådmåtten är blygsamma... En placering på bänk eller på väggen rekommenderas å det varmaste.

H&M

Olika spelsätt

Testets högtalare ansluts på liknande sätt, men det är faktiskt skillnad på vad du kan ansluta till de olika högtalarna. En helt vanlig CD-spelare, med fast utnivå, kan du faktiskt bara ansluta till JBL, Tangent (båda med fjärrvolym) samt Adam Audio. Focal och de båda Fostex-högtalarna har förvisso volymrattar, men eftersom högtalarna inte kan länkas till varandra, innebär det i praktiken att dessa mer får ses som rattar för att anpassa systemnivån, eller en avancerad form av balanskontroll. Dynaudio, slutligen, har tre fasta nivåer att välja mellan, och här måste man verkligen ansluta högtalarna till något med variabel utnivå, som exempelvis en iPod, ett helt vanligt försteg eller varför inte ett mixerbord.

HIFI SKOLAN

Det är skillnad på aktiv och aktiv!

Begreppsförvirringen kan bli total då man pratar om aktiva högtalare och aktiva system. Normalt i hifi-sammanhang, menar vi med aktiva högtalare nämligen ett aktivt system, där man använder sig av elförstärkta, elektroniska delningsfilter istället för de konventionella, passiva filter som normalt sitter i våra högtalare.

I det här testet, däremot, menar vi med aktiva högtalare att de har inbyggda förstärkare och på så sätt klarar sig med en fast eller variabel lågnivå åsignal för att prestera musik.

Helt igenom aktiv drift kräver en förstärkare per element och av testets sju högtalare är det bara Dynaudio och de båda Fostex-högtalarna som har två förstärkare per högtalare, men där man hos Fostex använder sig av så kallad bi-ampning, det vill säga varsina förstärkare men konventionell, passiv delning mellan elementen.

Slutsats:

- många AKTIVA

Thomas väljer Fostex PM0.4

Då min laptops inbyggda högtalare tyvärr inte håller samma kvalitet som mitt musikval väljer jag att koppla in en liten smidig högtalare som låter bra på nära håll, det vill säga på skrivbordet. Då jag inte vill lägga en förmögenhet på ljudläggningen av Youtubeklippen tar jag testets kanske mest prisvärda lilla högtalare, Fostex. De här små rackarna kombinerar ett rent och öppet ljud med ett mycket behagligt pris och smidigt format.



Våra sju aktiva testdeltagare är sinsemellan väldigt olika, kan vi konstatera med facit i hand. Att jämföra Focal med JBL på samma premisser går bara inte. Dels är prislapparna olika, men även användningsområdet. Och det är också talande för det här testet och för produktkategorin: aktiva högtalare är smarta och går att använda till så mycket!

Om vi börjar med den påkostade Dynaudio, är det testets i särklass dyraste högtalare. Tänker du på billiga datorburkar när du hör någon nämna aktiva högtalare så bör du kolla in den här modellen. Hifi-kvaliteter och ett fullvuxet, men lite splittrat ljud som påminner om en golvhögtalare parat med fin byggkvalitet känns knappast budget. Dessa högtalare spelar mycket och bra helt och hållet på egen hand, men så blir priset också därefter.

Att sedan byta över till Focal för ungefär halva pengan är faktiskt inte speciellt smärt-

samt. Här får du ett mer korrekt och klart tightare ljud än hos Dynaudio, men kanske inte samma storskalighet. Mer närfältsmonitor än vardagsrumshögtalare, kan man säga, även om de funkar bra även i vardagsrummet, faktiskt.

Byggkvaliteten kontra ljud och pris talar väl för Focal i alla lägen och gör fransmännen till ett par riktigt prisvärda högtalare.

Att sedan byta ner sig till den lilla Fostex-modellen för en fjärdedel av pengarna känns. Men hoppet är ändå inte så blodigt som man först kan tro! När jag vant mig vid att allt blir mindre och att Fostex inte har Focals finess i diskanten samtidigt som jag väger in priset, inser jag att Fostex små burkar utför ena riktiga klipp för pengarna!

Att kliva upp till dubbla pengan men behålla samma märkesnamn på fronten innebär ett av testets trevligaste ljudåtergivning, med hifi-mått mätt. Och det för bara 5.000 kronor! De större Fostex-modellerna är i alla

Namn	ADAM AUDIO A-5	DYNAUDIO FOCUS 110A	FOCAL CMS 50T
Pris	6.000 kr/par	20.000 kr/par	11.500 kr/par
Omdöme			
Ljud	8	7	10
Finish	8	10	9
Funktioner	6	8	8
Prisvärdhet	8	4	7



Info

www.futureware.dk

www.dynaudio.se

www.focal-fr.com

IVA val



Testets båda kanske mest prisvärda högtalare kommer från Fostex PM-serie.

11.500 kronor köper testets allra bästa ljud från Focal.



väder mycket bra och prisvärda. Jag har fortfarande svårt att smälta hur det är möjligt att få så mycket och bra ljud för så lite pengar. När jag tittar på den sparsmakade baksidan inser jag att en del av besparingen ligger där, men vad gör det om ljudet är på topp?

Vill du ljudlägga uteplatsen eller något annat utrymme där det kan bli fuktigt, eller om du har en plats som inte riktigt är kompatibel med långa signalkablar är

den trådlösa och fuktsäkra JBL en vinnare. Flexibiliteten tillsammans med en trevlig ljudåtergivning och ett inte alltför blodigt pris gör det här till ett prisvärt alternativ om du räknar in en eftermiddag för sätta dig in i hur alla sändar- och mottagarboxar ska kopplas...

Adam Audio har vi berättat om tidigare, och de är fortfarande mycket bra och välbyggda till ett i sammanhanget anständigt pris.

Slutligen har vi Tangent som i sitt passiva utförande var ett par mycket trevliga högtalare. Tyvärr har de aktiva modellerna tappat en del av kvaliteterna. Om det är på grund av den slutna lådan eller att de inbyggda förstärkarna inte gör elementen rättvisa låter vi vara osagt. Hur som helst känns detta som en rakt igenom liten högtalare ljudmässigt och det här testet bjuder på roligare deltagare för samma och i vissa fall även mindre pengasummor.

H&M

Mats väljer Focal CMS50

Den öppna, rena och mycket alerta spelstilen gör att Focal-högtalaren toppar min lista. Samtidigt låter den så pass fylligt och homogent att den fungerar lika bra i vardagsrumsmiljö som att agera fingranskande monitorredskap i studiosammanhang. Att du dessutom får massor av justeringsmöjligheter och ett stryktåligt bygge helt i metall gör inte saken sämre.



Jonas väljer JBL!

Av den enkla anledningen att jag vill ljudsätta endera balkongen eller badrummet, jag har inte bestämt mig för vilket än! Trådlös överföring och aktiv förstärkning gör det här till den enklaste och smidigaste lösningen på marknaden idag, och i det här fallet kan jag leva med att Control-ljudet inte tillhör testets allra bästa.



FOSTEX PM0.4

2.600 kr/par

6
4
3
10

PRISVÄRDA!
Hifi
& Musik

FOSTEX PM-0.5 MK II

5.000 kr/par

8
4
2
10

BRA KÖP!
Hifi
& Musik

JBL CONTROL 2,4GAW

3.500 kr/par

5
6
10
7

TANGENT EVO E5A

3.800 kr/par

4
7
4
5



www.benum.se



www.benum.se



www.jbl.com



www.tangent-audio.com